

เมนูข้อมูล

นายคาค้า

'ปฏิรูปสื่อ' จะสูญเปล่า

ใน 11 เรื่องที่จะคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช. เห็นว่าต้องปฏิรูปเพื่อสร้างคุณภาพใหม่ให้ประเทศ ไม่เช่นนั้นการเข้าควบคุมอำนาจจะสูญเปล่า หรือเสียของ มีเรื่อง "สื่อมวลชน" เป็นหนึ่งในนั้นด้วย ในช่วงการเมืองเกิดความแตกแยกรุนแรง บทบาทของสื่อมวลชนถูกวิพากษ์วิจารณ์สูง ในเรื่องคุณภาพและจรรยาบรรณ อันเป็นที่มาของความคิดว่าจะต้องปฏิรูปสื่อ ไปพร้อมๆ กับการปฏิรูปในด้านอื่น

นับวันความคิดเรื่องปฏิรูปสื่อจะขยายกว้างขวางขึ้น และกลายเป็นเรื่องที่จะต้องเอาเป็นเอาตายในการจัดการมากขึ้น มีความคาดหวังต่อบทบาทของสื่อกันค่อนข้างสูง

แต่หากลองเข้าไปติดตามอย่างจริงจังแล้ว เสียเปรียบหรือให้ปฏิรูปสื่อที่ สุดแล้วเป็นแค่ความต้องการที่จะให้สื่อมวลชนนำเสนอเรื่องราวในมุมที่ตัวเองอยากฟัง แสดงความคิดเห็นเหมือนกับที่ตัวเองคิด

คนที่ตะโกนดังที่สุดให้ปฏิรูปสื่อที่ สุดแล้ว หากติดตามกันอย่างใกล้ชิดจะพบว่า เป็นแค่คนที่ "ยอมรับอะไรที่แตกต่างไปจากที่ตัวเองเชื่อไม่ได้"

ขณะที่ตะโกนประณามสื่อที่เสนอข้อมูล และความคิดไม่ตรงกับที่ตัวเองอยากให้เป็นไป เสียตะโกนนั้นสลับการส่งเสริมสื่อที่เสนอตรงกับที่ตัวเองอยากให้เป็น

ต่างคนต่างฝ่าย แต่อารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อฝ่ายตรงกันข้าม หรือกับฝ่ายตัวเองเหมือนกัน

ที่สำคัญทั้งสองฝ่ายล้วนเรียกร้องให้ปฏิรูปสื่ออย่างพร้อมเพรียงกัน

ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเหมือนกับผลสำรวจเรื่อง "กรุงเทพโพลล์ร่วมปฏิรูปประเทศไทย : ปฏิรูปสื่อเพื่อลดความขัดแย้ง"

ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 86.6 มีความเห็นว่าการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนในปัจจุบันมีอิทธิพลมากถึงมากที่สุดต่อการชี้นำทางความคิดของประชาชน ขณะที่มีเพียงร้อยละ 10.5 เท่านั้นที่เห็นว่าอิทธิพลน้อยถึงน้อยที่สุด ที่เหลือร้อยละ 2.9 ไม่แน่ใจ

คนส่วนใหญ่ยังเชื่อว่าสื่อมวลชนมีบทบาทสูงในทางชี้นำความคิด

ความจริงเป็นเช่นนั้นหรือไม่เป็นเรื่องน่าพิจารณาอย่างยิ่ง

ในยุคของความแตกแยก เห็นได้ชัดว่าประชาชนส่วนใหญ่เลือกเสพสื่อที่นำเสนอในทางเดียวกับที่ตัวเองเชื่อ เลิกติดตามสื่อที่เสนอในแนวทางที่แตกต่าง

เอาเข้าจริงสื่อมวลชนชี้นำอะไรไม่ได้เลย ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ว่าจะฝ่ายใด ไม่เคยเชื่อสื่อที่เสนอคนละแนวทางกับที่ตัวเองเชื่อ ที่เปิดรับการขึ้นคือสื่อที่เสนอในแนวทางที่ตัวเองเชื่อ ไม่ว่าสื่อฝ่ายที่เสนอในแนวทางแตกต่าง จากความเชื่อจะให้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องรอบด้าน เสนอความคิดอย่างมีเหตุผลแค่ไหนก็ตาม ไม่มีทางที่ได้ดูได้ฟังแล้วจะเชื่อได้

เช่นเดียวกับฝ่ายที่เสนอในทางที่ตอบสนอง ความเชื่อของตัวเอง ไม่ว่าข้อมูลนั้นจะดูมั่งงายไรเหตุผล ชวนปัญญาอ่อนขนาดไหน หากเป็นข้อมูลและความเห็นในแนวทางที่ตัวเองเชื่อ กลับล้วนเป็นเรื่องราวที่น่าเชื่อ จนถึงคลั่งไคล้

ในความเป็นจริงเช่นนี้ จึงเกิดคำถามว่าแน่ หรือที่สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อความคิดของประชาชน

เพราะเอาเข้าจริงแล้ว แทบไม่มีประชาชนคนไหนพร้อมจะเชื่อสื่อ

ทุกคนล้วนแต่เชื่อตัวเองสื่อมีบทบาทแค่ทำให้ชอบอกชอบใจที่มีคนเห็นด้วย หาข้อมูลมาสนับสนุนความเชื่อของตัวเอง ไม่ว่าจะ เป็นข้อมูลที่ไร้สาระ ขาดแหล่งที่มาและไม่มีเหตุผล

เพียงใดก็ตาม

สื่อที่โน้มน้าว ประชาชนต้องการอย่างไรก็จะนำเสนอในสิ่งเหล่านั้น

ประชาชนที่แตกเป็นสองฝ่าย ต่างมีความต้องการที่ไม่เหมือนกัน

ที่สื่อนำเสนอจึงเป็นความแตกต่าง ขึ้นอยู่กับแนวโน้มจะเลือกประชาชนสนองประชาชนฝ่ายใด

ว่ากันให้ถึงที่สุดแล้ว สื่อมวลชนเป็นอะไรไม่ได้ไปกว่าภาพสะท้อนของประชาชน ประชาชนเป็นอย่างไรสื่อก็เป็นอย่างนั้น เมื่อเป็นเช่นนี้ การปฏิรูปสื่อ จึงเป็นเรื่องราวที่หึงยาก และง่าย

ยากก็คือ ไม่มีทางปฏิรูปสื่อให้เป็นไปตามความต้องการของใครคนใดคนหนึ่ง หรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เพราะอย่างที่บอกสื่อเป็นแค่ภาพสะท้อนจากคนส่วนใหญ่ของประเทศ

ประชาชนเป็นเช่นไร สื่อก็จะเป็นเช่นนั้น หากความแตกแยกของประชาชนยังคงอยู่ ความแตกต่างจะยังอยู่ในภาพที่สื่อนำเสนอ ไม่มีทางทำให้หมดไปได้

นี่คือความยากที่จะเปลี่ยนแปลง แต่ที่บอกว่ายาก คือ หากทำให้ประชาชนพร้อมเพรียงเดินหน้าไปในทิศทางที่สร้างคุณภาพของประเทศร่วมกัน

สื่อจะสะท้อนภาพนั้นออกมา

การปฏิรูปประเทศ เปลี่ยนแปลงประชาชนคือการปฏิรูปสื่อที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด

การคาดหวัง และปฏิบัติให้สื่อได้รับการปฏิรูป จะต้องมาจากการจัดการที่ประชาชน ซึ่งเป็นต้นทางของภาพสะท้อนในกระจกเงาที่เรียกว่าสื่อมวลชน

ใครที่คิดว่าจะปฏิรูปสื่อให้ไปในทางที่ตัวเองต้องการ โดยไม่สนใจความเป็นไปของประชาชน

ไม่มีทางปฏิรูปได้สำเร็จ ●